

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

«TASDIQLAYMAN»

Jizzax davlat pedagogika universiteti
rektori prof.Sh.S.Sharipov
29.02.2024 yil

**5150800 – Rangtasvir (dastgohli) bakalavriat ta'lif yo'nalishi bitiruvchilari
uchun mutaxassislik fanlardan**

**YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI
DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar
Ta'lif sohasi:	110000 - Pedagogika
Ta'lif yo'nalishi:	5150800 – Rangtasvir (dastgohli)

JIZZAX- 2024

Ushbu dastur O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 2009-yil 22-maydagi 160-sон buyrug‘i bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risida NIZOM”iga asosan ishlab chiqildi.

Mazkur dastur Universitet Kengashining 2024-yil 29-fevraldaggi 7-sonli bayonnomasiga asosan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar T.T.Oltmishev – Texnologik ta’lim va tasviriy san’at fanlari kafedrasi katta o‘qituvchi

X.D.Nurnazarov – Texnologik ta’lim va tasviriy san’at fanlari kafedrasi stajor o‘qituvchi

Taqrizchilar: O.Sh.Baymurzayeva – Texnologik ta’lim va tasviriy san’at fanlari kafedrasi katta o‘qituvchi

Taqrizchilar: J.N.Ergashev – Jizzax ixtisoslashtirilgan san’at maktabi

KIRISH

2023/2024 o‘quv yilida bitiruvchilarda O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 2020-yil 14-avgustda 418-sod buyrug‘i bilan tasdiqlangan o‘quv rejasidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan o‘tkaziladi.

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI o‘tkaziladigan fanlar tarkibi (amaliy):

1. Rangtasvir (umumkasbiy fanlar)
2. Kompozitsiya (ixtisoslik fanlari)
3. Chizmatasvir (umumkasbiy fanlar)

“Rangtasvir” o‘quv fani bo‘yicha

Rangtasvir fani, uning predmeti, maqsadi, vazifasi

Rangtasvir fani - barcha tasviriy san’at turlarining ya’ni rangtasvir, dekorativ amaliy san’at, grafika, xaykaltaroshlikning asosi sifatida bo‘lajak pedagog rassomlarga borliqni ko‘rib-kuzatib to‘g‘ri tasvirlash, borlikni idrok etish, qo‘l, ong va sezgi organlarini shakllantirish hamda bo‘lajak rassom-pedagoglarni tasviriy san’at asoslariga o‘rgatishni maqsad qilib qo‘yadi.

Rangtasvir fanining vazifalari boshqa kasbiy fanlari qatorida bo‘lajak o‘qituvchi-rassomlarni tayyorlashda asosiy mezon hisoblanib, u talabalarga amaliy mashg‘ulotlar orqali olib boriladi. Shuni ta’kidlash lozimki, amaliy mashg‘ulotlar qatorida nazariy bilimlar ham bo‘lajak rassom-pedagoglarga ularning keyingi pedagogik va ijodiy faoliyatlarida muhim o‘rin tutadi.

Rangtasvir fanning rivoji.

“Rangtasvir” - tushunchasi. “Rangtasvir” tushunchasining paydo bo‘lishi. Rangtasvirning tarixiy rivojlanish davrlari. Rangtasvir rivojining zamonaviy bosqichi. Tasviriy san’at olimlarning “Rangtasvir” tushunchasiga ta’riflari.

Ta’lim jaravonida ta’lim oluvchi shaxs

O‘quvchi shaxsi ta’lim jarayonining obyekti va subyekti sifatida. qalamtasvir mashg‘ulotlarini o‘tishda tasviriy san’at asoslari, kompozitsiya qonuniyatları, chiziqli, havo, perspektivalari, ufq tekisligi siluet, konstruktsiya, shtrix, masshtab, nisbatlar, materiallar xususiyatlari, yorug‘-soya qonuniyatları, turli tasvirlash vositalari. Bilim, ko‘nikma va malakalar (BKM). Aqliy harakat usullari (AHU). Pedagogning innovatsion faoliyati va uning tuzilishi.

Ta’limni tashkil etish shakllari.

Zamonaviy ta’limga asosiy yondoshuvlar. Rivojlantiruvchi ta’lim. Ta’lim turlari (illyustrativ, muammoli, dasturlashtirilgan ta’lim) va shakllarining tavsifi. Ta’limni tashkil etish haqida tushuncha, uning xilma – xil turlari. Innovatsion, masofaviy ta’lim. Ta’limni tashkil etish shakllari. individual; individual – guruhli; sinf – dars; ma’ruza – amaliy; sinfdan tashqari; auditoriyadan tashqari; maktab va maktabdan tashqari. Darsslarni tashkil etishga nisbatan quyidagi didaktik talablar.

Darsning maqsadi va vazifalari. Darsning ta’limiy, tarbiyaviy va shaxsnı rivojlantiruvchanlik vazifalarining birligi va uzviyligi.

Ta’limni tashxislash.

Ta’lim natijalarini tekshirish va baholashga qo‘yilgan talablar. O‘qituvchi nazorati va ta’lim oluvchilar faoliyatini baholashning uyg‘unligi. Bilimlarning natijalarini baholashda pedagogik testlarning roli.

Pedagogik texnologiyalar tasnifi

Pedagogik texnologivalar turlari: qo‘llanilish darajasiga ko‘ra; falsafiy asoslariga ko‘ra; asosiy omillari bo‘yicha; ilmiy kontseptsiyalar bo‘yicha; bilish faoliyatini tashkil etish va boshqarish turiga ko‘ra va boshqa qobiliyatlar.

“Rangtasvir” fanidan variantlar

I - variant

1.Holis fonda erkak gavdasini tasvirlash

II – variant

1. Intererda odam gavdasi rangtasviri Odam boshi yelka qismi bilan.

III – variant

Ayol kishi gavdasini rangli fonda tasvirlash

IV-variant

Ko‘za ushlab o‘tirgan ayol gavdasini ishlash

Asosiy adabiyotlar

- 1.Toshmurodov. M.E. “Rangtasvir amaliyoti” (Rangtasvir), O‘quv-uslubiy qo‘llanma. Elektron resurs. T., “CHashma print”, 2010 y.
2. Xudayberganov R.A. “Rangshunoslik asoslari”, O‘quv qollanma. T., Nashriyot – matbaa ijodiy uyi, 2006 y. 92 b. 3 nusxa.
3. Xudayberganov R.A.“Tasviri san’atda rang”, O‘quv qo‘llanma. Elektron resurs.T. TDSI O‘q. Bosmaxonasi, 2004 y. 79 b.
4. Virgil Elliott. “Traditional oil painting”. Elektron variant. NY., “Watson-Guptill Publication”. 2007 y. 225 p.
5. Richard Schmid “Alla Prima II” Elektron variant. USA., 2013 y. 193 p.
6. Jumaniyazov SH.R., Xaitov E.X. “Rangtasvir” O‘quv qo‘llanma. T.,“INFO CFPITAL GROUP” 2018 y. 112 b.

Qo‘srimcha adabiyotlar.

7. Zaysev A. “Nauka o svete i jivopis”, Metodicheskoe posobie, Elektronnyy resurs M., “Iskusstvo”, 1986. – 158 s. il. 3 ekz.
8. Beda G.V. “Jivopis” v pomoç nachinayushim xudojnikom , Metodicheskoe posobie. M., “Iskusstvo”, 1971. 128 s. il. 1 ekz.
9. Volkov N.N “Kompozitsiya v jivopisi”, Metodicheskoe posobie. M., “Iskusstvo”, 1977 g. 264 s. 2 ekz.

Internet saytlari

1. www. jdpu.uz
2. www. pedagog.uz
3. www. Ziyonet.uz
4. www. edu.uz

Kompozitsiya fani bo'yicha

Kompozitsiya fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.

Fanni o'qitishdan maqsad “Kompozitsiya” fanini o'rganishdan maqsad bo'lg'usi ijodkor mutaxassislarini tasviriy san'atning realistik maktab an'analarini o'rganish, kompozitsion izlanishlarda hozirgi zamon tasviriy san'atining yangi qirralarini egallash, yaratilayotgan badiiy rangtasvir asarining jamiyatdagi ahamiyatini anglash, his etish va uning badiiyligini oshirish, ifodali shaklini yaratish, soya va yorug'liklikning mutanosibligi, tonlarning o'zaro nomunosobatligini saqlagan holda, badiiy jihatdan etuk asarlar yaratish mahoratini oshirib borish ko'zda tutilgan. SHu bilan birga, hozirgi zamonamizga mos va talab beradigan mavzularga bag'ishlangan kompozitsiyalarni yaratish bo'yicha ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Kompozitsiya fanining rivoji.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar, hayotiy kuzatishlar va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilg'or ijodiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'ydag'i talablar qo'yiladi. Talaba: kompozitsion asar yaratish jarayonida rangtasvir san'atining o'ziga xos xususiyatlarini anglash, “kompozitsiya qonunlari” tushunchasi to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi; xomaki chizgilar, natura (tasvirlanuvchi qomat), asar qaxramonlari jussalari plastikasi va ritmikasi, qiyofasi ifodala bilish. Jism va jussalarni o'zaro ritmi, plastik jihatlari asar fazosi tasviriy echimi haqida ma'lumotiga ega bo'lish, kompozitsiya fanining xususiyatlarini bilishi va ulardan foydalana olishi;

Ta'lim jaravonida ta'lim oluvchi shaxs

O'quvchi shaxsi ta'lim jarayonining obyekti va subyekti sifatida. qalamtasvir mashg'ulotlarini o'tishda tasviriy san'at asoslari, kompozitsiya qonuniyatları, chiziqli, havo, perspektivalari, ufq tekisligi siluet, konstruktsiya, shtrix, mashtab, nisbatlar, materiallar xususiyatları, yorug'-soya qonuniyatları,

turli tasvirlash vositalari. Bilim, ko'nikma va malakalar (BKM). Aqliy harakat usullari (AHU). Pedagogning innovatsion faoliyatini va uning tuzilishi.

Ta'limga tashkil etish shakllari.

Zamonaviy ta'limga asosiy yondoshuvlar. Rivojlantiruvchi ta'limga tashkil etish shakllari (illyustrativ, muammoli, dasturlashtirilgan ta'limga tashkil etish) va shakllarining tavsifi. Ta'limga tashkil etish haqida tushuncha, uning xilma – xil turlari. Innovatsion, masofaviy ta'limga tashkil etish shakllari. individual; individual – guruhli; sinf – dars; ma'ruza – amaliy; sinfdan tashqari; auditoriyadan tashqari; maktab va maktabdan tashqari. Darslarni tashkil etishga nisbatan quyidagi didaktik talablar. Darsning maqsadi va vazifalari. Darsning ta'limi, tarbiyaviy va shaxsni rivojlantiruvchanlik vazifalarining birligi va uzbekistoni.

Ta'limga tashxislash.

Ta'limga tashxislash – ta'limga tashkil etishga qo'shilgan talablar. O'qituvchi nazorati va ta'limga tashxislashda faoliyatini baholashning uyg'unligi. Bilimlarning natijalarini baholashda pedagogik testlarning roli.

Pedagogik texnologiyalar tasnifi

Pedagogik texnologivalar turlari: qo'llanilish darajasiga ko'ra; falsafiy asoslariga ko'ra; asosiy omillari bo'yicha; ilmiy kontseptsiyalar bo'yicha; bilish faoliyatini tashkil etish va boshqarish turiga ko'ra va boshqa qobiliyatlar.

“Kompozitsiya” fanidan variantlar

I - variant

Industrialniy O'zbekiston tasvirini ishlash

II – variant

Jismoniy mehnat mavzusi

III – variant

Nonushta mavzusida kompozitsiya ishlash (natyurmort)

IV variant

Sport mavzusida kompozitsiya ishlash

V variant

Zamonamiz qahramonlari mavzusida kompozitsiya ishlash

VI variant

O'zbekistonning go'zal tabiat mavzusida kompozitsiya ishlash

Asosiy adabiyotlar

1. J.Yodgorov, “Geometrik va proyekcion chizmachilik”, T.: „Fan”. 2008.
2. Sh.K.Murodov va boshqalar, Topografik chizmachilik, T.: Cho'lpon, 2009.
3. J.Yodgorov, Mashinasozlik chizmachiligi, T., O'zbekiston, 2009.
4. I.Raxmonov, A.Valiev. Chizmachilik, “Voris-nashriyot” T.:, 2011.
5. A.Valiev. Chizmachilik (Geometrik chizmachilik), T.:, TDPU rizografi, 2013.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. J.Yodgorov, A.Narzullayev. Topografik chizmachilik - Namangan, “Shalola”, 2012.

7. I.Raxmonov, A.Abduraxmonov, Chizmachilikdan ma'lumotnoma T.: „Alisher Navoiy nomidagi Milliy kutubxona”. 2005.
8. M.Xalimov, Z.Mirzaliyev, F.Ochilov. Chizmachilik (geometrik va proyekcion chizmachilik) T.: „Adabiyot uchqunlari”, 2019.

Axborot manbaalari

1. www.ziyonet.uz -jamoat axborot ta'lim tarmog'i
2. www.jdpu.uz
3. www.edu.uz

“Chizmatasvir” O‘QUV FANI BO‘YICHA

Chizmatasvir fani, uning predmeti, maqsadi, vazifasi

Chizmatasvir fani - barcha tasviriy san'at turlarining ya'ni rangtasvir, dekorativ amaliy san'at, grafika, xaykaltaroshlikning asosi sifatida bo'lajak pedagog rassomlarga borliqni ko'rib-kuzatib to'g'ri tasvirlash, borlikni idrok etish, qo'l, ong va sezgi organlarini shakllantirish hamda bo'lajak rassom-pedagoglarni tasviriy san'at asoslariga o'rgatishni maqsad qilib qo'yadi.

Chizmatasvir fanining vazifalari boshqa kasbiy fanlari qatorida bo'lajak o'qituvchi-rassomlarni tayyorlashda asosiy mezon hisoblanib, u talabalarga amaliy mashg'ulotlar orqali olib boriladi. Shuni ta'kidlash lozimki, amaliy mashg'ulotlar qatorida nazariy bilimlar ham bo'lajak rassom-pedagoglarga ularning keyingi pedagogik va ijodiy faoliyatlarida muhim o'rinn tutadi.

Chizmatasvir faning rivoji.

“Chizmatasvir” - tushunchasi. ““Chizmatasvir” tushunchasining paydo bo'lishi. “Chizmatasvirning tarixiy rivojlanish davrlari. “Chizmatasvir rivojining zamonaviy bosqichi. Tasviriy san'at olimlarning “Chizmatasvir” tushunchasiga ta'riflari.

Ta'lim jaravonida ta'lim oluvchi shaxs

O'quvchi shaxsi ta'lim jarayonining obyekti va subyekti sifatida. qalamtasvir mashg'ulotlarini o'tishda tasviriy san'at asoslari, kompozitsiya qonuniyatları, chiziqli, havo, perspektivalari, ufq tekisligi siluet, konstruktsiya, shtrix, masshtab, nisbatlar, materiallar xususiyatlari, yorug'-soya qonuniyatları, turli tasvirlash vositalari. Bilim, ko'nikma va malakalar (BKM). Aqliy harakat usullari (AHU). Pedagogning innovatsion faoliyati va uning tuzilishi.

Ta'limni tashkil etish shakllari.

Zamonaviy ta'limga asosiy yondoshuvlar. Rivojlantiruvchi ta'lim.Ta'lim turlari (illyustrativ, muammoli, dasturlashtirilgan ta'lim) va shakllarining tavsifi. Ta'limni tashkil etish haqida tushuncha, uning xilma – xil turlari. Innovatsion, masofaviy ta'lim. Ta'limni tashkil etish shakllari. individual; individual – guruhli; sinf – dars; ma'ruza – amaliy; sinfdan tashqari; auditoriyadan tashqari; maktab va maktabdan tashqari. Darslarni tashkil etishga nisbatan quyidagi didaktik talablar.

Darsning maqsadi va vazifalari. Darsning ta’limiy, tarbiyaviy va shaxsnı rivojlantiruvchanlik vazifalarining birligi va uzviyligi.

Ta’limni tashxislash.

Ta’lim natijalarini tekshirish va baholashga qo‘yilgan talablar. O‘qituvchi nazorati va ta’lim oluvchilar faoliyatini baholashning uyg‘unligi. Bilimlarning natijalarini baholashda pedagogik testlarning roli.

Pedagogik texnologiyalar tasnifi

Pedagogik texnologivalar turlari: qo‘llanilish darajasiga ko‘ra; falsafiy asoslariga ko‘ra; asosiy omillari bo‘yicha; ilmiy kontseptsiyalar bo‘yicha; bilish faoliyatini tashkil etish va boshqarish turiga ko‘ra va boshqa qobiliyatlar.

“Chizmatasvir” fanidan variantlar

I - variant

1. Libosli ayol portreti

II – variant

1. Portret qo‘llari bilan tasvirlash

III – variant

1. O‘tirgan erkak qomati to‘liq qomatda

IV - variant

1. Tik turgan to‘liq qomatli erkak portreti

V-variant

1. Harakatdagi inson qiyofasi (to‘liq qomatda)

Asosiy va qo‘srimha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Baymetov B. “Qalamtasvir”. Darslik 1-qism.- Toshkent, 2006.
2. Baymetov B., Abdirasilov S. “Chizmatasvir”. O‘quv qo‘llanma.- G‘ofur G‘ulom matbaa ijodiy uyi. Toshkent, 2004.

Qo‘srimcha adabiyotlar:

3. B.Boymetov “Qalamtasvir” Pedagogika institutlari va universitetlari talabalari uchun o‘quv qo‘llanma. Toshkent, 1997.
4. Tojiyev B, Mahkamova S. “Qalamtasvir” (dastlabki saboqlar). Metodik qo‘llanma. Toshkent, 2013.
5. P.Thomas, A.Taylor Drawing, London-2011

Axborot manbaalari

1. www. tdpu. uz
2. www. pedagog. uz
3. www. Ziyonet. uz
4. www. edu. uz

BAHOLASH MEZONI

I. 60210400 – Rangtasvir (dastgohli) yo‘nalishi talabalariga mutaxassislik fanlaridan Davlat attestatsiyasini amaliy shaklda o‘tkazish tartibi va baholash mezoni

Bitiruvchi kurs talabalariga Rangtasvir, Kompozitsiya va Chizmatasvir fanlaridan Davlat attestatsiyasi amaliy shaklda o‘tkaziladi. Bitiruvchi talaba “amaliy” variantlarning uchchalasi yig‘ilib 100 ball bilan baholanadi.

Davlat attestatsiyasida har bir amaliy ish uchun quyidagi mezon asosida baholanadi:

Dastgohli rangttasvir fanidan - 35 ball

Kompozitsiya fanidan - 35 ball

Chizmatasvir fanidan - 30 ball

Rangtasvir fanidan talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, umumiy tuslangan, tayanch nuqtalari to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, planlar to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, tasvirlanayotgan inson qiyofasidagi nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, xaraterini topgan bo‘lishi va qo‘yilgan vazifa to‘laqonli tugallangan bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **31 - 35 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, umumiy tuslangan, tayanch nuqtalari to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, planlar to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, tasvirlanayotgan inson qiyofasidagi nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **25 - 30 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, tasvirlanayotgan inson qiyofasidagi nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, soya-yorug‘ joylari ajratilib boshlangan (shtrixovkaga o‘tgan) bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **21 - 24 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtira olmasa, shtrixovkasi boshlanmagan bo‘lsa, tayanch nuqtalari, planlar, tasvirlanayotgan inson qiyofasi nisbatlari, tayanch nuqtalari kabi holatlar umuman topilmagan bo‘lsa **0-20 ball** oralig‘ida baholanadi; (31-35 ball - a’lo, 25-30 ball - yaxshi, 21-24 ball - qoniqarli, 0-20 ball - qoniqarsiz).

Kompozitsiya fanidan talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, umumiy tuslangan, tayanch nuqtalari to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, planlar to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, tasvirlanayotgan buyum(natura)lar nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, materialligini to‘g‘ri topa olgan bo‘lsa va qo‘yilgan vazifa to‘laqonli tugallangan bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **31 - 35 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, umumiy tuslangan, tayanch nuqtalari to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, planlar to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, tasvirlanayotgan buyum(natura)lar nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **25 - 30 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, tasvirlanayotgan buyum(natura)lar nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, soya-yorug‘ joylari ajratilib boshlangan bo‘lsa va qisman ranglangan bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **21 - 24 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtira olmasa, ranglanmagan bo‘lsa, tayanch nuqtalari, planlar, tasvirlanayotgan buyum(natura)lar nisbatlari, tayanch nuqtalari kabi holatlar umuman topilmagan bo‘lsa **0-20 ball** oralig‘ida baholanadi; (31-35 ball - a’lo, 25-30 ball - yaxshi, 21-24 ball - qoniqarli, 0-20 ball - qoniqarsiz).

Chizmatasvir fanidan talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, umumiy tuslangan, tayanch nuqtalari to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, planlar to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, tasvirlanayotgan inson qiyofasidagi nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, xaraterini topgan bo‘lishi va qo‘yilgan vazifa to‘laqonli tugallangan bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **28 – 30 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, umumiy tuslangan, tayanch nuqtalari to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, planlar to‘g‘ri topilgan bo‘lsa, tasvirlanayotgan inson qiyofasidagi nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **21 – 27 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtirgan, tasvirlanayotgan inson qiyofasidagi nisbatlarni to‘g‘ri aniqlagan bo‘lsa, soya-yorug‘ joylari ajratilib boshlangan (shtrixovkaga o‘tgan) bo‘lsa, talabaning o‘zlashtirish ko‘rsatgichi **18 - 20 ball** oralig‘ida baholanadi;

-talaba ishni to‘g‘ri joylashtira olmasa, shtrixovkasi boshlanmagan bo‘lsa, tayanch nuqtalari, planlar, tasvirlanayotgan inson qiyofasi nisbatlari, tayanch nuqtalari kabi holatlar umuman topilmagan bo‘lsa **0-17 ball** oralig‘ida baholanadi; (31-35 ball - a’lo, 25-30 ball - yaxshi, 21-24 ball - qoniqarli, 0-20 ball - qoniqarsiz). (28-30 ball - a’lo, 21-27 ball - yaxshi, 18-20 ball - qoniqarli, 0-17 ball - qoniqarsiz).

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo‘yilgan bahodan norozi bo‘lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi ballari e’lon qilingan kundan e’tiboran 24-soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o‘rtasida baholash ballari bo‘yicha yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko‘rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

.